

# SOLIDAIR ONDERWEG

*Een project van BTB en haar lokale partners in Kenia.*



# EÉN JAAR SOLIDAIR ONDERWEG IN KENIA

▶ Sinds 1 januari 2015 werkt de Belgische Transportbond (BTB) samen met enkele vakbonden in Kenia: de Dock Workers Union (DWU) en de Kenyan Long Distance Truck Drivers Union (KLDTDU). Dit project kadert in het programma van het ABVV rond internationale syndicale samenwerking.

## Pionierswerk

In Afrika is er voor vakbonden nog heel wat pionierswerk te verrichten. Wij steunen daarom onze Keniaanse collega's zodat zij zich beter kunnen verenigen en organiseren. Het is een onderdeel van ons streven naar 'Waardig Werk' voor iedereen, overal ter wereld.

## Tussentijdse balans

We zijn nu anderhalf jaar met dit project bezig. Een goed moment dus om een eerste balans op te maken. Hoe loopt het project? Zijn er al resultaten geboekt? Wat kan beter? U komt het allemaal te weten in deze brochure.

## 3 partners

Dit project verbindt in de eerste plaats drie partners: de Belgische vakbond BTB en de Keniaanse vakbonden DWU en KLDTDU. Daarnaast speelt ook de Afrikaanse tak van de Internationale Transportfederatie (ITF) een belangrijke rol. Alle partners trekken aan hetzelfde zeel met als doel om de werkomstandigheden van de Keniaanse arbeiders te verbeteren. En dat is broodnodig.

**IFSI-ISVI** asbl-vzw



## Dit willen we concreet bereiken

'Arbeiders versterken' is een vaag begrip. Daarom werden er zes concrete doelstellingen vastgelegd.

# HET DOEL: ORGANISEREN EN VERSTERKEN VAN ARBEIDERS

▶ Een vakbond is er voor de arbeiders. Ook in Kenia. De bedoeling van dit project is dat de werknemers zich beter kunnen organiseren om op die manier hun rechten te laten gelden. Alleen zo kunnen de werkomstandigheden duurzaam verbeterd worden. Een vakbond is ook belangrijk voor een goede sociale dialoog voor de werknemers, om de vrouwen een stem te geven en in de strijd tegen HIV en aids.



Werknemers sensibiliseren zodat ze lid van de vakbond worden en er actief aan deelnemen.



Zorgen dat werknemers hun rechten kennen en dat ze weten dat ze die kunnen afdwingen via sociaal overleg.



Meer vrouwen in de vakbond op alle niveaus.



Werknemers sensibiliseren over de risico's van HIV en het belang van zich vrijwillig te laten testen en het correct gebruik van medicijnen.



Zorgen dat alle partners kunnen meedenken en dat het project transparant is.



Versterken van de internationale solidariteit.

# HET PROJECT ZET NU AL MENSEN IN BEWEGING

▶ Na minder dan twee jaar is het te vroeg voor straffe uitspraken over de impact van het project. Toch zien we al een en ander bewegen. We geven een overzicht van wat lukt en wat trager verloopt in dit project.



Sensibilisering via 'Study circles'

Vooraf op het vlak van sensibilisering zijn al grote stappen gezet. Werknemers worden nu veel beter geïnformeerd over hun rechten. Dit gebeurt via zogenaamde 'Study Circles'. Het houdt in dat een animator dertig keer een uur lang werkt rond concrete situaties. De groep zoekt dan samen hoe het probleem in de case kan worden opgelost.

## "Not knowing kills!"

Eén van de deelnemers vat het nut van de groepsgesprekken treffend samen: "Not knowing kills!". In deze Study Circles kwam hij te weten hoe gevaarlijk de producten zijn die hij transporteert. Zijn werkgever zou het hem nooit vertellen. Deze kennis heeft meteen een zichtbare impact op het terrein. Het is geen wonder dat er ondertussen al wachtlijsten zijn voor de Study Circles.

## Werkgevers willen vakbonden niet erkennen

Ook in Kenia zien we dat de bedrijven de vakbonden liever buiten houden. Zo proberen ze vaak een lange (en dure) procedureslag uit te vechten om de vakbond te verbieden. Toch is dit maar uitstel, want de wetgeving in Kenia garandeert de vrijheid van werknemers om zich te organiseren en lid te worden van een vakbond.

## Strijd tegen HIV en aids is een werk van lange adem

De strijd tegen de verspreiding van deze vreselijke ziekte is heel belangrijk. Maar ook dit gaat traag. Het sensibiliseren rond deze ziekte gaat ter plaatse vaak samen met een algemeen verhaal over meer veiligheid op het werk.

## Vertrouwen dankzij een professioneel beheer

Zowel de coördinatie als het financieel beheer van dit project zijn van meet af aan professioneel en transparant. We kunnen daarvoor rekenen op de ondersteuning van de Afrikaanse tak van de internationale transportfederatie (ITF Africa). Het is de bedoeling dat zij later hun kennis en ervaring delen met de vakbonden ter plaatse.

## Sterker internationaal netwerk

Dit project zorgt ook voor een sterkere internationale werking. Zo werden KLDTDU, DWU en ITF Africa door onder meer het ABW uitgenodigd op het Wereld Sociaal Forum van 2015 in Tunis. Daar konden zij voor het eerst partners uit andere landen ontmoeten.



# SAMEN IN ACTIE TEGEN AGILITY LOGISTICS

## Internationale solidariteit in de praktijk

In het voorjaar van 2015 barstte een sociaal conflict los bij het internationaal transportbedrijf Agility Logistics Ltd. De werknemers legden twaalf dagen lang het werk neer om te protesteren tegen de te lange werkdagen, onvoldoende rust, onrechtmatige ontslagen van vakbondsleden, slechte contracten van bepaalde duur, ... De werknemers eisten ook de erkenning van hun vakbond KLDTDU.

## Bedrijf wil van geen vakbond weten

Het bedrijf reageerde door werknemers te intimideren en daarvoor zelfs de politie in te schakelen. Er volgden geweld en bedreigingen met vuurwapens. Een werknemster werd de kleren van het lijf gescheurd.

Het management weigert de vakbond te erkennen. Toch is erkenning in Kenia verplicht als meer dan de helft van de werknemers lid is. Het bedrijf betwist echter het aantal aangesloten werknemers en probeert het percentage vakbondsleden omlaag

te krijgen met beproefde technieken: vakbondsleden ontslaan en meer werknemers aanwerven.

## Ook acties en steun vanuit België

Dankzij de internationale samenwerking voerde de BTB ook in België hiervoor actie. Zo brachten militanten een bezoek aan de Belgische vestiging van Agility en schreef de BTB de klanten van het bedrijf aan om de wantoestanden in Kenia duidelijk te maken. Ze stuurden ook brieven naar het hoofdkantoor in Koeweit en hebben de rol van de politie bij dit conflict aangeklaagd bij de Keniaanse autoriteiten.

Frank Moreels van de BTB is ter plekke de werknemers gaan steunen in hun rechtvaardige strijd voor betere werkomstandigheden en de erkenning van hun vakbond. De BTB pleitte ook binnen de ITF om rond deze zaak een campagne op te starten. Wat bij Agility gebeurt, is schering en inslag bij heel wat andere bedrijven.

## Uitkomst is heel belangrijk

Op dit moment wordt deze zaak voor de rechtbank uitgevochten. We houden dit van nabij in de gaten en rekenen erop dat de vakbond wint, conform de wetten in Kenia. De uitkomst van dit proces is enorm belangrijk. Wint Agility, dan zullen veel andere bedrijven zich gesterkt voelen om ook in hun onderneming de vakbond buitenspel te zetten. Van dit doemscenario gaan wij echter niet uit.

# GEDRAGEN DOOR DE KENIANEN ZELF

Hoe duurzaam zijn de fundamenteën die we anderhalf jaar lang hebben gelegd? Leeft dit project bij de Kenianen zelf? En kan het vakbondswerk na afloop van dit project op eigen benen staan? Daarvoor heeft het Internationaal Vakverbond (IVV) acht criteria vastgelegd om te meten hoe doeltreffend ontwikkelingsprojecten zijn.

Bij tussentijdse evaluatie gaat het Internationaal Syndicaal Vormingsinstituut (ISVI) na of het project voldoet aan deze criteria. Na één jaar doet het project van BTB, ITF, DWU en KLDTDU het bijzonder goed!



## **Gevoel van verantwoordelijkheid**

Het is heel positief dat zowel KLDTDU als DWU dit project beschouwen als hún project. Daardoor zijn ze heel gemotiveerd om het verder te realiseren en voelen ze zich er verantwoordelijk voor. Een belangrijke reden hiervoor is dat het project antwoorden biedt op de context ter plaatse. Ze voelen zelf sterk het belang van dit project.



## **Vertrouwen door goed beheer**

Alle partners moeten transparant verantwoording afleggen aan de verschillende stakeholders: de leden, de militanten, de geldschietters, ... Een correcte boekhouding is van groot belang om het vertrouwen te versterken en controle mogelijk te maken. Dit verloopt heel goed!

## **Sterke transparantie**

Door de ondersteuning van ITF Africa in het financieel beheer is elke eurocent terug te vinden in de boekhouding. Dat is belangrijk, zeker omdat 85% van de middelen afkomstig zijn van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. De andere 15% komt van de ledenbijdrages.



## **Sterke verbondenheid tussen partners**

Het doel van dit project is om samen op te komen voor de rechten van alle werknemers en hun werkomstandigheden te verbeteren. Dit houdt ook in dat er onderlinge solidariteit is bij grove schendingen van de rechten. Zo voerde BTB actie aan de Belgische vestiging van Agility Logistics toen er in dat bedrijf in Kenia een sociaal conflict was (zie case p.5).

## **Werken naar hetzelfde doel**

De verschillende partners zijn dan wel autonoom, om het project meer impact te geven mogen de verschillende strategieën elkaar natuurlijk niet tegenwerken. Ook dit verloopt goed door de coördinatie van het 'Steering Committee' en de ITF.



## **Vakbond is van en voor iedereen**

De transportsector blinkt niet uit in grote aantallen vrouwelijke werknemers. Hun vertegenwoordiging in de vakbondstructuren is nog slechter. Toch hebben KLDTDU als DWU een sterk engagement om meer vrouwen te betrekken bij het syndicaal werk. Zo willen ze het aantal verkiesbare vrouwen bij de sociale verkiezingen van 2021 sterk opkrikken.

## **Oog voor de lange termijn**

Werknemers voelen pas echt het werk van een vakbond als dit leidt tot betere cao's. Bovendien moeten die resultaten blijvend zijn, ook nadat het project afgelopen is. Daarom is zelfredzaamheid en autonomie van de partners heel belangrijk. Onder begeleiding van het ISVI wordt hieraan gewerkt. Het is zo de bedoeling dat een steeds groter deel van de financiering van de vakbonden gebeurt door de ledenbijdragen en minder vanuit de projectsubsidies.

## **Partners blijven hun eigen baas**

De partners uit het Zuiden geven aan dat de BTB de autonomie van alle partners bewaakt. En dat is belangrijk, want elke vakbond moet zijn eigen koers kunnen varen. Elke groep werknemers heeft andere noden en verzuchtingen en andere manieren om hun doelen te bereiken.

# ZEKER TOT 2021 SAMEN ONDERWEG

Anderhalf jaar na de start van het project zijn er stevige fundamenten gelegd die stilaan vruchten afwerpen. De inbreng van ITF Africa was van levensbelang voor het project. Op 1 januari start een tweede cyclus van vijf jaar met ongeveer dezelfde doelstellingen.

Nog zeker tot 2021 gaan dezelfde partners er tegenaan om de vakbonden in Kenia te versterken. Alleen zo kunnen de werkomstandigheden van de Keniaanse transportarbeiders er blijvend op vooruit gaan en zorgen we ervoor dat ze hun rechten kunnen afdwingen.

**Solidarity forever!**

